

**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi; Et In Conimbricensi Academia
Sacrarvm Litterarvm Olim Primarii Professoris Emeriti De
Divina Gratia Pars ...**

Continens Prolegomena sex, & duos priores libros De Necessitate Divinæ
Gratiæ Ad Honesta Opera

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1620

Capvt III. De tertia propositione Pelagij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94086](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94086)

vel querere noluerunt, sufficere existimantes, ita eum confessum esse liberum arbitrium, vt eligenti bona, Deus esset adiutor, peccans vero esset in culpa, ad hoc sibi sufficiente propria voluntate. Ac per hoc Deus

** Ita legendum est in vtroque loco non regit, prout in margine addebat. Nam sensus Augustini est, eos, qui regunt, quidquid regant, id est, siue alius siue se ipsos, ideo bene regere, quia Deus eos regit, eiusque est adiutor, vt eligant bona.*

regit, quibus adiutor est eligentibus bona, & ideo bene * regunt, quidquid regunt, quoniam ipsi reguntur à bono.

C A P V T III.

De tertia propositione Pelagij.

ITEM recitatum est, quod in libro suo Pelagius posuit, in die iudicii, iniquis, & peccatoribus non esse parcendum, sed æternis eos ignibus exurendos. Quod adeo fratres mouerat, vt obijciendum putaretur, quod ita dictum est, tanquam omnes peccatores æterno essent supplicio puniendi, non eis exceptis, qui fundamentum habent Christum, quanuis super ædificent ligna, fenum, stipulam, de quibus dicit Apostolus: si cuius opus exultum fuerit, detrimentum patietur, ipse autem saluus erit, sic tamen quasi per ignem. Sed cum respondisset Pelagius, hoc secundum Euangelium se dixisse, vbi dicitur de peccatoribus. *Isti ibunt in supplicium æternum, iusti autem in vitam æternam;* Nullo modo potuit Christianis iudicibus Euangelica, & Dominica displicere sententia, nescientibus, quid in verbis de libro Pelagij prolatis mouerit fratres, qui disputationes eius, vel discipulorum eius audire consueuerunt, quando his absentibus, qui libellum contra Pelagium sancto Episcopo Eulogio dederunt, nullus vrgebat, vt peccatores per ignem saluandi à peccatoribus æterno supplicio puniendis aliqua exceptione distingueret: & eo modo intelligentibus iudicibus, cur fuerit illud obiectum, si nollet distinguere, merito culparetur.

Quod autem addidit Pelagius, & si quis aliter credit, Origenista est: hoc acceperunt iudices, quod re vera in Origene dignissime detestatur Ecclesia, idem * quod etiam illi, quos Dominus dicit æterno supplicio puniendos, & ipse Zabulus, atque angeli eius post tempus licet prolixum, purgati liberabuntur, & sanctis cum Deo regnantibus sociati beatitudinis adhærebunt. Hoc ergo synodus dixit, alienum non esse ab Ecclesia, non secundum Pelagium, sed potius secundum Euangelium, quod tales iniqui, & peccatores æternis ignibus exurentur, quales tali supplicio dignos iudicat Euangelium, & quod detestabiliter cum Origene sentiat, qui dixerit,

aliquando eorum finiri posse supplicium, quod Dominus dixit æternum.

De illis vero peccatoribus, quos dicit Apostolus, exusto eorum opere tanquam per ignem saluos futuros, quoniam nihil Pelagio de his euidenter obiectum est, nihil iudicauerunt. Quapropter qui dicit, iniquos, & peccatores, quos æterno supplicio veritas damnat, aliquando inde posse liberari, non inconuenienter Pelagius eum Origenistam vocat; sed rursus, qui nullum peccatorem in Dei iudicio misericordia dignum existimat, quod vult, ei nomen imponat, dum tamen & hunc errorem Ecclesiastica veritate non recipi intelligat, iudicium enim sine misericordia fiet illi, qui non fecit misericordiam. Quomodo autem fiat hoc iudicium, difficile in Scripturis sanctis comprehendere potest.

Modis enim multis significatur, quod vno modo futurum est: namque aliquando dicit Dominus aduersus eos, quos in suū regnum non recipit, ostium se clausurum, clamantibusq; illis & dicentibus, aperi nobis, in nomine tuo manducauimus & bibimus, & cetera, quæ illos dicere scriptum est, se responsurum, nescio vos qui operamini iniquitatem. Aliquando iussurum se commemorat, vt qui noluerunt eum regnare, sibi adducantur, & interficiantur coram illo. Aliquando venturum se dicit cum Angelis suis in maiestate sua, vt congregentur ante eum omnes gentes, & diuidat eas, & alios ponat ad dexteram, quorum bona opera commemorat, & reportat in vitam æternā: alios ad sinistram, quibus bonorum sterilitatem imputans, eos æterno igne condemnet. Aliquando seruo nequam, pigro, qui pecuniam eius neglexit impendere, vel etiam hominem inuentum in conuiuio non habentem vestem nuptialem, iubet ligatis manibus, & pedibus mitti in tenebras exteriores. Aliquando susceptis quinque prudentibus, ostium contra stultas alias quinque virgines claudit. Hæc, & si quid est aliud, quod in præsentiam non occurrit, de iudicio dicuntur futuro, vtiq; non in vno, vel quinque, sed in multis exercendo. Nam si vnus esset, qui de conuiuio, quod non habebat vestem, iussus est mitti, non continuo sequeretur, & diceret, *multi enim sunt vocati, pauci vero electi*, cum potius vno proiecto, atque damnato, multi in domo remansisse videantur. Sed de ijs omnibus * non quantum satis est disputare, per longum est. Hoc tamē breuiter possum dicere sine præiudicio, quod in pecuniarijs rationibus dici solet. Mollioris discussionis vnum aliquem iudicii modum, qui est inscrutabilis nobis, * seruat, duntaxat in præmiis, & pœnis diuersitate meritorum, multis per Scripturas

Caput. 4.

** Forte nunc, vel, dele, non, nā destruit sensum.*

** Locus videtur corruptus, & videtur legendū, quæ Deus seruat duntaxat in pmijs, & pœnis pro diuersitate meritorū retribuendis multis*

** Forte id est.*

multis per scripturas sanctas significari
 etas significari modis, modis. Quod autem
 huic causæ, de qua nunc agitur, satis est, si
 dixisset Pelagius, omnes omnino peccatores
 æterno igne, & æterno supplicio puniendos,
 quisquis iudicium id approbasset, in se
 ipsum primitus sententiam protulisset. Quis
 enim gloriabitur, se mundum esse à pec-
 catis? Quia vero nec omnes dixit, nec quos-
 dam, sed, nec, indefinite posuit, & hoc se-
 cundum Evangelium se dixisse respondit.
 Vera quidem sententia Episcopali est con-
 firmata iudicio. Sed adhuc ne aliquid sen-
 tiant Pelagius non apparet, & post hoc et-
 iam Episcopale iudicium, non impudenter
 inquiratur.

CAPVT IV.

De Propositione quarta Pelagio obiecta.

PELAGIUS. **O**BIECTVM est illud Pelagio tanquam
 in suo libro scripserit, malum nec in co-
 gitationem venire. Respondit autem, hoc
 non ita posuimus sed diximus, debere stude-
 re Christianum, ne male cogitet. Quod,
 sicut decuit, Episcopi approbauerunt. Quis
 enim dubitat, malum cogitari non oportere?
 Et re vera in suo libro ad malum, cuius
 ita legitur, nec cogitandum, quod in hac
 intelligi solet, malum ne cogitari debere
 quidem. Hoc autem qui negat, quid aliud
 dicit, quam debere cogitari malum? Quod
 si verum esset, non diceretur in laude
 charitatis, *Non cogitat malum*. Venire tamen
 in cogitationem iustorum, atque Sanctorum,
 Deo notum probe asseritur, quia cogitatio
 vocari solet, * cum aliquid in mentem
 venit, & si consensio non sequatur, cogitatio
 vero, quæ culpam contrahit, & merito prohi-
 betur, consensione non caret. Potuit ergo
 fieri, ut mendosum codicem legerent, qui
 hoc ita obijciendum arbitrati sunt, tan-
 quam Pelagius dixerit, malum nec in cogita-
 tionem venire, id est, iustis, & sanctis in
 mentem non venire, quod malum est. Quæ
 sententia profecto absurdissima est, cum
 enim mala reprehendimus, nisi cogitata
 verbis, enuntiare non possumus; sed illa, ut
 diximus, culpabilis appellatur cogitatio ma-
 li, quæ consensionem trahit: cum ergo &
 hanc Pelagij responsionem iu-
 dices approba-
 sent.

CAPVT V.

De quinta propositione obiecta Pelagio.

RECITATUM est aliud, quod in suo libello
 scripsit, Regnum cælorum etiam in ve-
 teri testamento promissum. Ad quod Pe-
 lagius, hoc & per Scripturas probare possibile
 est; hæretici autem in iniuriam veteris testa-
 menti hoc negant. Ego vero scripturarum
 auctoritatem sequutus, dixi, quoniam in
 Propheta Daniele scriptum est: *Et accipient*
sancti regnum altissimi. Quæ eius accepta re-
 sponse synodus dixit, neque hoc alia.
 num est à fide Ecclesiastica.

Nunquidnam ergo fratres nostros, ut et-
 iam hoc inter cætera obijcerent, sine causa
 verba ista mouerunt? Non utique, sed vete-
 ris testamenti nomen modis duobus dici so-
 let, vno modo secundum diuinarum Scrip-
 turarum auctoritatem, alio secundum
 * vulgarissimam consuetudinem, Paulus
 namque Apostolus dixit ad Galatas: *Dicite*
mibi (a inquit) *sub lege volentes esse, legem non*
** vidistis? Scriptum est enim, quod Abraham duos*
filios habuit, vnum de ancilla, alterum de libera, quæ a super-
*sunt allegoria * hac enim sunt duo testamenta, fuit.*
vnum quidem in seruitutem generans, quæ est
Agar. Sina enim mons est in Arabia, quæ coniun-
cta est ei, quæ nunc est Hierusalem, seruiens cum filiis
suis: quæ autem sursum est Hierusalem, libera est,
quæ est mater nostra. Cum ergo verus testamen-
tum ad seruitutem pertineat, vnde etiam di-
ctum est. Ejice ancillam, & filium eius, non enim
heres erit filius ancille cum filio meo Isaac. Re-
gnum autem cælorum ad libertatem, quo-
modo etiam regnum cælorum ad vetus per-
tinet testamentum?

Sed quoniam, ut dixi, etiam sic solemus
 loqui, ut Scripturas omnes legis, & Prophe-
 tarum, quæ ante incarnationem Domini
 ministrante auctoritate canonica conti-
 nentur, nomine testamenti veteris nuncu-
 pemus quis Ecclesiasticis literis, vel medio-
 criter eruditus non ignorat, * Scripturis il-
 lis promitti potuisse regnum cælorum, sicut
 etiam illud testamentum nouum, ad quod
 pertinet regnum cælorum? certe enim in il-
 lis literis apertissime scriptum est. *Eccce dies*
veniunt, dicit Dominus, & consummabo domui Is-
rael, & domui Iacob testamentum nouum, non se-
cundum testamentum, quod disposui Patribus eo-
rum, in die, quæ apprehendi manum eorum, ut edu-
cerem eos de terra Egypti. Hoc enim factum est
in monte Syna. Tunc autem Daniel Pro-
pheta non dum erat, qui dixerat. Accipient
sancti regnum altissimi. His enim verbis præ-
 mium non a veteris, sed noui testamenti
 prophetabat, sicut
 ipsum Christum ven-
 A Siquis attente consideret
 principia, & errores Pelagij,
 non immerito verebitur, ne
 aliquis